

Opština Bar

*Lokalni akcioni plan za unaprijeđenje kvaliteta života LGBTIQ osoba u opštini Bar
za period 2023/2025*

Zajedno za poštovanje
LGBTIQ osoba

- STRATEŠKI I PRAVNI OKVIR PLANA

Osnov za uključivanje LGBTIQ zajednice u draft Lokalnog akcionog plana za unaprijeđenje kvaliteta života LGBTI osoba u opštini Bar za period 2023/2025 godine čini crnogorski zakonski i strateški okvir koji utiču na poboljšanje kvaliteta života, definišu zaštitu građana i građanki od diskriminacije i nasilja, osiguravaju pristup neophodnim uslugama socijalne i dječje zaštite, ali i dodatna dokumenta koja je sama Opština potpisala u cilju unapređenja kulture poštovanja različitosti na lokalnom nivou.

Ustav Crne Gore daje pravnu osnovu za promovisanje, jačanje i unapređenje zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda, uključujući i prava i sloboda lezbejki, gejeva, biseksualaca/ki, transrodnih i interseksualnih osoba (u daljem tekstu: LGBTI) i potvrđuje obavezu Crne Gore da poštuje međunarodne standarde u tom kontekstu.

Pravna osnova za promovisanje, jačanje i unapređenje zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda sadržana u Ustavu Crne Gore je dalje operacionalizovana kroz posebne zakone koji čine pravni okvir za donošenje ovog dokumenta, a to su: Krivični zakon Crne Gore, Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Zakon o rodnoj ravnopravnosti, Zakon o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), Zakon o životnom partnerstvu lica istog pola, Porodični zakon.

Preporuka je da lokalni akcioni plan bude u skladu sa ciljevima i mjerama relevantnih nacionalnih strateških dokumenata, a posebno: Strategije razvoja socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori (2018-2022), Strategije zaštite od nasilja u porodici (2016-2020), Strategije za prevenciju i zaštitu djece od nasilja (2017-2021), Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti (2021-2025), Nacionalnog programa za borbu protiv HIV/AIDS (2021-2023), a posebno Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori (2019-2023).

Važno je istaći da je Lokalni akcioni plan usklađen i sa **Memorandumom o razumijevanju i mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBT osobama** koji je Opština Bar potpisala sa Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava, a koji je definisao posvećenost lokalne samouprave ovom procesu. Dodatno, pored svega navedenog, potrebno je uzeti u obzir i preporuke Evropske Komisije iz izvještaja o napretku za Crnu Goru za 2022. godinu, ali i one koje se odnose na pregovaračka poglavlja poput poglavlja 23 koje se tiče pravosuđa i temeljnih prava.

Proces definisanja prioriteta pored analize situacije na lokalnom nivou, nužno je da prati i generalne trendove nacionalnog nivoa.

Pojam „socijalna isključenost“ je 1989. godine postao sastavni dio preambule Evropske socijalne povelje – temeljnog dokumenta Savjeta Evrope o socijalnim pravima, a kada je Povelja dopunjena i izmijenjena 1996. godine, uvedeno je novo pravo – „pravo na zaštitu od siromaštva i socijalne isključenosti“.

„Socijalna isključenost se smatra društvenim problemom savremenog doba, koji potiskuje stare i ustaljene pristupe siromaštvu i marginalizaciji.

Ona je višedimenzionalan proces koji slabi povezanost pojedinca i zajednice, što je više obilježja po kojima je osoba isključena, ona postaje ranjivija. Ona znači nedostatak društvenih veza i moći, dezintegrisanost, marginalizaciju, društvenu otuđenost i nepovoljan položaj u političkom, ekonomskom i socijalnom smislu.“ (G. Čeranić)

Veoma je važno da lokalni akcioni plan predvidi set aktivnosti kojima se želi postići povećanje društvene inkluzije građana i građanki koji su prepoznati kao prioritetne ciljne grupe izložene socijalnoj isključenosti ili su u riziku da budu socijalno isključene (pored svih grupa koje lokalni akcioni plan prepoznaje, a u skladu sa definicijom socijalne isključenosti, **LGBTIQ zajednica je po svim istraživanjima, sprovedenim na nacionalnom nivou, de facto jedna od njih**).

Opredjeljenje lokalnog akcionog plana mora biti da se prioritetnim ciljnim grupama omogući pristup adekvatnoj podršci za život u zajednici i omogući njihovo puno uživanje ljudskih prava, te spriječi eventualnu diskriminaciju, a u njegovoj primjeni da je vidljiv intersekcionalni pristup koji prepoznaje da jedna individua istovremeno može pripadati većem broju grupa i tako biti višestruko ugrožena (npr. žena koja je lezbejka i žrtva nasilja, a ujedno i materijalno ugrožena). Upravo ta činjenica dodatno doprinosi osnovanosti ovoga prijedloga.

Na osnovu svega navedenog, a kako bi se ispoštovalo nacionalni i međunarodni zakonodavni i strateški okvir, kao i određene obaveze iz AP za implementaciju Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori 2019-2023. godine, Predsjednik Opštine Bar je dao saglasnost br.01-018/21-2947 za formiranje Radne Grupe (RG) za izradu LAP-a za unapređenje kvaliteta života LGBTIQ osoba u opštini Bar. Za članove RG su predloženi predstavnici institucija iz sljedećih oblasti : obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva, socijalnog rada, bezbjednosti, turizma, kulture, medija i predstavnik/ca LGBTIQ zajednice.

Takođe, na osnovu člana 102 stav 6 Statuta Opštine Bar ("Službeni list CG_opštinski propisi", br.037/18), a saglasno Sporazumu o saradnji broj 031-1221 od dana 18.11.2014. godine, potpisanog između Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Opštine Bar, predsjednik Opštine Bar je donio Rješenje br.01-18/22-483, o obrazovanju Radne grupe za izradu Lokalnog Akcionog Plana za unaprijeđenje života LGBTIQ osoba u opštini Bar za period 2023-2025. godine, u sljedećem sastavu:

1. mr Naser Kraja, Samostalni savjetnik I za manjinska prava i slobode – Koordinator
2. Ammar Borančić, Služba predsjednika Opštine Bar – član
3. Jelena Čolaković, Programska direktorica u NVO Juventas – konsultant
4. mr Tijana Brzić, Psiholog, JZU DZ Bar - član
5. Milena Leković, Psiholog, JU Centar za soc.rad za Bar i Ulcinj – član
6. Vesna Radonjić, Savjetnica za profesionalnu orijentaciju, Biro rada Bar - član
7. Darinka Bela Škuletić, JU "Kulturni Centar" Bar - član
8. Višnja Raičević, Turistička Organizacija Bar - član
9. Anđela Baošić, Pomoćnica komandira Stanice policije, CB Bar - član
10. Predrag Vidaković, nastavnik, JU OŠ "Blažo J.Orlandić" – član
11. Sonja Jovanović, novinarka portal Primorski.me – član

- PRINCIPI IZRADE AKCIONOG PLANA

Lokalni akcioni plan za unapređenje kvaliteta života LGBTIQ osoba u opštini Bar za period 2023-2025. godine počiva na sljedećim principima:

- Jednakost šansi
- Transparentnost
- Usklađenost sa međunarodnim i nacionalnim dokumentima
- Multidisciplinarni i integrativni pristup
- Ostvarljivost postavljenih ciljeva

Vizija
Zajedno za poštovanje
LGBTIQ osoba

- STRATEŠKI CILJEVI I OBLASTI PRIMJENE LAP-a

Predložene aktivnosti dio su oblasti u okviru kojih lokalni akcioni plan, odnosno zainteresovane strane (nosioci aktivnosti), planiraju svoje djelovanje. Nadalje, oblasti su definisane u skladu strukturom nacionalne Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori i podrazumijevaju:

1. Društveno prihvatanje LGBTIQ osoba
2. Bezbjednost i zaštita ljudskih prava LGBTIQ osoba
3. Socijalna zaštita, kultura i obrazovanje
4. Zdravstvena zaštita
5. LGBTI turizam

MJERE/AKTIVNOSTI LOKALNOG AKCIONOG PLANA

1. STRATEŠKI CILJ: Društveno prihvatanje LGBTIQ osoba

Operativni cilj 1.1. Senzibilizacija institucija i društva na lokalnom nivou o pravima LGBTIQ osoba i zaštita od diskriminacije

Aktivnosti	Indikatori	Nosioци aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja	Potrebna sredstva
<p>1.1.1. Ojačati kapacitete i promovisati antidiskriminatorno ponašanje kroz sprovođenje obuka za: predstavnike/ce lokalne samouprave, matične službe, policijskih, socijalnih i inspeksijskih službi i drugih lokalnih državnih organa zaduženih za pružanje usluga socijalne i dječije zaštite, zdravstvene zaštite (medicinskog i nemedicinskog kadra) i zaštite od diskriminacije, kao i organizacija civilnog društva na lokalnom nivou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Obučene ciljne grupe na nivou lokalne samouprave. *Minimum jedna obuka godišnje. *Minimum 15 učesnika/ca obuke godišnje. 	<p>Nadležni sekretarijat Opštine Bar u saradnji sa organizacijama civilnog društva</p>	<p>U III/IV kvartalu svake godine (2024.-2025. godine)</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>1.000,00 € godišnje</p>
<p>1.1.2. Sprovođenje istraživanja javnog mnjenja u opštini Bar o ljudskim pravima LGBTIQ osoba</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Sprovedeno istraživanje na početku sprovođenja lokalnog akcionog plana; *Sprovedeno istraživanje nakon dvije godine sprovođenja lokalnog akcionog plana; *Najmanje 300 građana/ki opštine Bar učestvovalo u istraživanju na početku i na kraju sprovođenja lokalnog akcionog plana; 	<p>Opština Bar</p>	<p>U IV kvartalu svake godine (2023.-2025. godine)</p>	<p>Za ovu aktivnost nisu potrebna finansijska sredstva u odnosu na promociju upitnika, ali će se sredstva koristiti za kreiranje upitnika i obradu podataka.</p>	<p>1.000,00 € godišnje</p>

<p>1.1.3. Kontinuirano funkcionisanje i osnaživanje radne grupe za praćenje implementacije plana u skladu sa rješenjem o formiranju radne grupe i njenim zadacima)</p>	<p>*Minimum jedan sastanak grupe u periodu od šest mjeseci</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>Sastanci jednom na svakih šest mjeseci od mjeseca/dana formiranja</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>1.000,00 € godišnje</p>
<p>1.1.4. Javna trogodišnja kampanja o socijalnom uključivanju, zabrani diskriminacije i afirmaciji antidiskriminatorskog ponašanja (između ostalog i sa ciljem smanjenja homofobije i transfobije, kao i senzitivizacije društva na lokalnom nivou u odnosu na životno partnerstvo) kroz javni konkurs za dizajn kampanje na lokalnu</p>	<p>*Realizovana 1 trogodišnja javna kampanja prema definisanom planu i u skladu sa propozicijama javnog konkursa koji će raspisati Opština Bar</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa organizacijama civilnog društva</p>	<p>IV kvartal 2023. godine</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>3.000,00 €</p>
<p>1.1.5. Organizovana obuka odbornika Skupštine Opštine Bar u vezi sa ljudskim pravima LGBTIQ osoba.</p>	<p>*Organizovana jedna obuka godišnje *Obuhvaćeno najmanje 15 odbornika/ca *Broj obuhvaćenih političkih partija.</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa organizacijama civilnog društva i Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava</p>	<p>IV kvartal 2023. godine IV kvartal 2024. godine IV kvartal 2025. Godine</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>800,00 € godišnje</p>

2. STRATEŠKI CILJ: Bezbjednost i zaštita ljudskih prava LGBTIQ osoba
Operativni cilj 2.1. Sprečavanje vršnjačkog nasilja i bezbjednost na internetu

<p>2.1.1. Jačanje kompetencija nenasilja i nediskriminacije među mladima u osnovnim i srednjim školama u opštini Bar, sa posebnih fokusom na bezbjednost na internetu</p>	<p>*Minimum jedna sprovedena aktivnost godišnje (interaktivne radionice, istraživanja, diskusije o ljudskim pravima</p> <p>*Minimum 30 učesnika/ca (mladih) godišnje</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa organizacijama civilnog društva i osnovnim i srednjim školama u Opštini Bar</p>	<p>I/II i/ili IV kvartal u godini implementacije (od 2024. do 2025. godine)</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>1.000,00 € godišnje</p>
<p>2.1.2. Institucionalizacija odnosa lokalnih vlasti (Opština Bar i MUP- OB Bar) sa LGBTIQ zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji.</p>	<p>Potpisan memorandum o saradnji i formiranje lokalnog Tima za podršku pripadnika LGBTIQ populacije</p>	<p>Opština Bar, MUP-OB Bar, LGBTIQ zajednica</p>	<p>2023/2024</p>	<p>Za ovu aktivnost nisu potrebna finansijska sredstva.</p>	

3. STRATEŠKI CILJ 3: Socijalna uključenost LGBTIQ osoba kroz obrazovanje i kulturu
Operativni cilj 3.1. Umanjiti rizik od socijalne isključenosti i unaprijediti kvalitet života LGBTI osoba u opštini Bar

<p>3.1.1. Sprovesti obuku za psihologe i pedagoge osnovnih i srednjih škola u opštini Bar za rad sa LGBTIQ mladima i informativni sastanci na temu socijalne uključenosti/isključenosti LGBTI mladih u obrazovnom sistemu na lokalnom nivou sa školama, ali i Savjetima roditelja</p>	<p>*Minimum jedna obuka za psihologe i pedagoge osnovnih i srednjih škola u Opštini Bar</p> <p>*Minimum jedan informativni sastanak godišnje, škola sa lokalnim Timom za podršku pripadnika LGBTIQ zajednice.</p>	<p>Opština Bar i lokalni Tim za podršku pripadnika LGBTIQ osoba</p>	<p>Obuka za PP službe osnovnih i srednjih škola kao i Informativni sastanci jednom godišnje u I kvartalu (2024 -2025. godine)</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet/za informativne sastanke nisu potrebna finansijska sredstva</p>	<p>800,00 € godišnje</p>
---	---	---	---	--	--------------------------

<p>3.1.2. Panel diskusija na temu socijalne isključenosti i ljudskih prava povodom 10. decembra Dana ljudskih prava (a koja uključuje i segment posvećen ljudskim pravima LGBTI osoba)</p>	<p>*Ojačan senzibilitet okruženja prema LGBTIQ osobama. *Minimum jedna diskusija godišnje *Broj institucija sa nacionalnog nivoa koje su prisustvovala diskusiji</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>IV kvartal 2023. godine IV kvartal 2024. godine IV kvartal 2025. Godine</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>500,00 € godišnje</p>
<p>3.1.3. Organizovanje kulturnih događaja: promocija literature i pozorišnih predstava koje predstavljaju život LGBTIQ osoba</p>	<p>*Minimum 2 održana događaja na godišnjem nivou (promocija literature pozorišne predstave i sl.) *Broj prisutnih na organizovanim događajima</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa JU Kulturni centar Bar, organizacijama civilnog društva i Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava</p>	<p>U toku 2024. godine U toku 2025. godine</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>1.500,00 € godišnje</p>
<p>4. STRATEŠKI CILJ: Efikasnija zdravstvena zaštita LGBTIQ osoba Operativni cilj 4.1. Unapređeniji odnos lokalnih zdravstvenih ustanova sa LGBTIQ zajednicom</p>					
<p>4.1.1. Institucionalizacija odnosa zdravstvenih vlasti na lokalnom nivou (Dom zdravlja i Opšta bolnica) sa LGBTIQ zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji.</p>	<p>*Potpisan Memorandum o saradnji između zdravstvenih institucija u Opštini Bar i organizacija civilnog društva koje se bave promocijom i zaštitom ljudskih prava LGBTI osoba</p>	<p>Zdravstvene institucije i organizacije civilnog društva u saradnji sa Opštinom Bar</p>	<p>2023/2024</p>	<p>Za ovu aktivnost nisu potrebna finansijska sredstva.</p>	
<p>4.1.2. Organizovanje testiranja na HIV jednom godišnje uz vizual koji uključuje sve grupe u društvu.</p>	<p>*Minimum jednom organizovanje besplatno, dobrovoljno i poverljivo testiranje na HIV *Minimum jedan vizual kreiran i odštampan, a koji uključuje sve grupe u društvu sa ciljem promocije testiranja na HIV i DPST-a u Baru</p>	<p>DPST u Baru Zdravstvene institucije i organizacije civilnog društva u saradnji sa Opštinom Bar</p>	<p>2024/2025</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva. Za testiranje nisu potrebna sredstva</p>	<p>1.000,00 € godišnje</p>

5. STRATEŠKI CILJ: Razvoj LGBTIQ turizma
Operativni cilj 5.1. Kreiranje friendly okruženja za LGBTIQ turiste u Baru

<p>5.1.1. Sprovedenje dva istraživanja među vlasnicima/cama turističko-ugostiteljskih objekata u Opštini Bar u odnosu na stavove koji se odnose na LGBTI osobe, kao i kreiranje dva posebna izvještaja sa preporukama u odnosu na dobijene rezultate.</p>	<p>*Sprovedena dva istraživanja od 2023. do 2025. godine među vlasnicima/cama turističko-ugostiteljskih objekata *Rezultati istraživanja *Kreirana dva izvještaja sa preporukama u odnosu na rezultate istraživanja.</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa Turističkom organizacijom Opštine Bar, organizacijama civilnog društva i Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava</p>	<p>III kvartal 2024. godine (sprovođenje istraživanja, kreiranje izvještaja) I/II kvartal 2025. godine</p>	<p>Opština Bar, biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija civilnog društva, državni budžet</p>	<p>2.000,00 € (za dva istraživanja)</p>
<p>5.1.2. Sastanci sa vlasnicima/cama turističko-ugostiteljskih objekata u Opštini Bar u odnosu na rezultate istraživanja i definisanje potrebnih aktivnosti na kreiranju friendly okruženja za LGBTI turiste u Opštini Bar.</p>	<p>*Sprovedena minimum dva sastanka radne grupe za monitoring sprovođenja lokalnog akcionog plana sa najmanje 10 vlasnika/ca turističko-ugostiteljskih objekata u Opštini Bar nakon rezultata dva istraživanja. *Najmanje 5 aktivnosti definisano u cilju kreiranja friendly okruženja za LGBTI turiste u Opštini Bar.</p>	<p>Opština Bar u saradnji sa Turističkom organizacijom Opštine Bar, organizacijama civilnog društva i Ministarstvom ljudskih i manjinskih prava</p>	<p>II kvartal 2024. godine i III kvartal 2025. godine (sprovedeni sastanci i definisane aktivnosti potrebne za kreiranje friendly okruženja za LGBTI turiste u Opštini Bar).</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>200,00 € (2024/2025 god.)</p>
<p>5.1.3. Studijska posjeta nekom od Rainbow gradova u okruženju</p>	<p>- Organizovana studijska posjeta - Uspostavljeni kontakti i saradnja sa relevantnim institucijama - Uspostavljeni kontakti i saradnja sa NVO sektorom</p>	<p>Opština Bar</p>	<p>III kvartal 2024. godine</p>	<p>Redovna budžetska sredstva Opštine Bar, projekat, donacije</p>	<p>2.000,00 €</p>

FINANSIRANJE

Budžet				
Stavka	Iznos po godinama			Total
	2023	2024	2025	
Operativni cilj 1.1. Senzibilizacija institucija i društva na lokalnom nivou o pravima LGBTIQ osoba i zaštita od diskriminacije	5.800,00 €	3.800,00€	3.800,00€	13.400,00 €
1.1.1. Ojačati kapacitete i promovisati antidiskriminatorno ponašanje kroz sprovođenje obuka za: predstavnike/ce lokalne samouprave, matične službe, policijskih, socijalnih i inspekcijjskih službi i drugih lokalnih državnih organa zaduženih za pružanje usluga socijalne i dječije zaštite, zdravstvene zaštite (medicinskog i nemedicinskog kadra) i zaštite od diskriminacije, kao i organizacija civilnog društva na lokalnom nivou.	0,00	1.000,00 €	1.000,00 €	2.000,00 €
1.1.2. Sprovođenje istraživanja javnog mnjenja u opštini Bar o ljudskim pravima LGBTI osoba	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	3.000,00 €
1.1.3. Kontinuirano funkcionisanje i osnaživanje radne grupe za praćenje implementacije plana (u skladu sa rješenjem o formiranju radne grupe i njenim zadacima)	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	3.000,00 €
1.1.4. Javna trogodišnja kampanja o socijalnom uključivanju, zabrani diskriminacije i afirmaciji antidiskriminatornog ponašanja (između ostalog i sa ciljem smanjenja homofobije i transfobije, kao i senzitivizacije društva na lokalnom nivou u odnosu na životno partnerstvo) kroz javni konkurs za dizajn kampanje na lokalnu.	3.000,00 €	0,00 €	0,00 €	3.000,00 €

1.1.5. Organizovana obuka odbornika Skupštine Opštine Bar u vezi sa ljudskim pravima LGBTIQ osoba.	800,00 €	800,00 €	800,00 €	2.400,00 €
Operativni cilj 2.1. Sprječavanje vršnjačkog nasilja i bezbjednost na internetu	0,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	2.000,00 €
2.1.1. Jačanje kompetencija nenasilja i nediskriminacije među mladima u osnovnim i srednjim školama u Opštini Bar, sa posebnih fokusom na bezbjednost na internetu.	0,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	2.000,00 €
2.1.2. Institucionalizacija odnosa lokalnih vlasti (Opština Bar i MUP- OB Bar) sa LGBTIQ zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji.	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Operativni cilj 3.1. Umanjiti rizik od socijalne isključenosti i unaprijediti kvalitet života LGBTI osoba u opštini Bar	500,00 €	2.800,00 €	2.800,00 €	6.100,00 €
3.1.1. Sprovesti obuku za psihologe i pedagoge osnovnih i srednjih škola u opštini Bar za rad sa LGBTIQ mladima i informativni sastanci na temu socijalne uključenosti/isključenosti LGBTI mladih u obrazovnom sistemu na lokalnom nivou sa školama, ali i Savjetima roditelja	0,00 €	800,00 €	800,00 €	1.600,00 €
3.1.2. Panel diskusija na temu socijalne isključenosti i ljudskih prava povodom 10. decembra Dana ljudskih prava (a koja uključuje i segment posvećen ljudskim pravima LGBTI osoba)	500,00 €	500,00 €	500,00 €	1.500,00 €
3.1.3. Organizovanje kulturnih događaja: promocija literature i pozorišnih predstava koje predstavljaju život LGBTIQ osoba	0,00 €	1.500,00 €	1.500,00 €	3.000,00 €

Operativni cilj 4.1. Unapređeniji odnos lokalnih zdravstvenih ustanova sa LGBTIQ zajednicom	<i>0,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>2.000,00 €</i>
4.1.1. Institucionalizacija odnosa zdravstvenih vlasti na lokalnom nivou (Dom zdravlja i Opšta bolnica) sa LGBTIQ zajednicom kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji.	<i>0,00 €</i>	<i>0,00 €</i>	<i>0,00 €</i>	<i>0,00 €</i>
4.1.2. Organizovanje testiranja na HIV jednom godišnje uz vizual koji uključuje sve grupe u društvu.	<i>0,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>2.000,00 €</i>
Operativni cilj 5.1. Kreiranje friendly okruženja za LGBTIQ turiste u Baru	<i>00,00 €</i>	<i>3.200,00 €</i>	<i>1.200,00 €</i>	<i>4.400,00 €</i>
5.1.1. Sprovođenje dva istraživanja među vlasnicima/cama turističko-ugostiteljskih objekata u Opštini Bar u odnosu na stavove koji se odnose na LGBTI osobe, kao i kreiranje dva posebna izvještaja sa preporukama u odnosu na dobijene rezultate.	<i>0,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>1.000,00 €</i>	<i>2.000,00 €</i>
5.1.2. Sastanci sa vlasnicima/cama turističko-ugostiteljskih objekata u Opštini Bar u odnosu na rezultate istraživanja i definisanje potrebnih aktivnosti na kreiranju friendly okruženja za LGBTIQ turiste u Opštini Bar.	<i>0,00 €</i>	<i>200,00 €</i>	<i>200,00 €</i>	<i>400,00 €</i>
5.1.3. Studijska posjeta nekom od Rainbow gradova u okruženju	<i>-</i>	<i>2.000,00 €</i>	<i>-</i>	<i>2.000,00 €</i>
TOTAL :	<i>6.300,00€</i>	<i>11.800,00€</i>	<i>9.800,00€</i>	<i>27.900,00€</i>